

Σχεσιακή Άλγεβρα

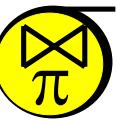
Βάσεις Δεδομένων 2003-2004

Ευαγγελία Πλιουρά 1

Σχεσιακή Άλγεβρα

By relieving the brain of all unnecessary work, a good notation sets it free to concentrate on more advanced problems, and, in effect, increases the mental power of the race.

-- Alfred North Whitehead
(1861 - 1947)

Βάσεις Δεδομένων 2003-2004

Ευαγγελία Πλιουρά 2

Ορισμοί και Τροποποιήσεις

Προγράμματα που απαντούν σε **ερωτήσεις** για τον παρόν στιγμιότυπο της βάσης δεδομένων (*querying*)

Το σχεσιακό μοντέλο έχει ένα σύνολο από πράξεις → Σχεσιακή Άλγεβρα

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Πέρα από τη σχεσιακή άλγεβρα και τη διατύπωση ερωτήσεων:

- ορισμό του σχήματος
- τροποποίηση του στιγμιότυπου (εισαγωγή, διαγραφή και τροποποίηση πλειάδων)

Βάσεις Δεδομένων 2003-2004

Ευαγγελία Πλιουρά 3

Σχεσιακή Άλγεβρα

Γλώσσες Ερωτήσεων (Query Languages): Επιτρέπουν τον χειρισμό και την εύρεση πληροφορίας από μια βάση δεδομένων

Το σχεσιακό μοντέλο υποστηρίζει απλές και ισχυρές γλώσσες ερωτήσεων (σε αντίθεση με το μοντέλο Ο/Σ)

Ευαγγελία Πλιουρά 4

Σχεσιακή Άλγεβρα

Γλώσσες Ερωτήσεων != Γλώσσες Προγραμματισμού!

- Δεν αναμένεται να είναι "Turing complete".
- Δεν αναμένεται να χρησιμοποιηθούν για "δύσκολους υπολογισμούς".
- Υποστηρίζουν εύκολη και αποδοτική προσπέλαση σε μεγάλα σύνολα δεδομένων.

Βάσεις Δεδομένων 2003-2004

Ευαγγελία Πλιουρά 5

Σχεσιακή Άλγεβρα

Δύο μαθηματικές γλώσσες ερωτήσεων αποτελούν τη βάση για τις πραγματικές γλώσσες ερωτήσεων (π.χ., SQL) και για την υλοποίησή τους

• **Σχεσιακή Άλγεβρα:** Ποιο λειτουργική "operational" (**database byte-code!**)

• **Σχεσιακός Λογισμός** (*calculus*):
Επιτρέπει στους χρήστες να περιγράψουν τι θέλουν αλλά όχι πώς να το υπολογίσουν

Βάσεις Δεδομένων 2003-2004

Ευαγγελία Πλιουρά 6

Σχεσιακή Άλγεβρα

Σχεσιακή άλγεβρα: έναν απλό τρόπο δημιουργίας νέων σχέσεων από υπάρχουσες.

Ένα σύνολο από **πράξεις** που όταν εφαρμοστούν σε **σχέσεις** μας δίνουν **νέες σχέσεις**

Βάσεις Δεδομένων 2003-2004

Εναγγελία Πτηνούρδ 7

Σχεσιακή Άλγεβρα

Οι πράξεις τις σχεσιακής άλγεβρας:

1. Πράξεις που αφαιρούν κομμάτια από μια σχέση είτε **επιλέγοντας γραμμές** είτε **προβάλλοντας στήλες**
2. Οι συνηθισμένες **πράξεις συνόλου** - ένωση, τομή, διαφορά
3. Πράξεις που **συνδυάζουν πλειάδες από δύο σχέσεις**
4. **Μετονομασία γνωρισμάτων**

Βάσεις Δεδομένων 2003-2004

Εναγγελία Πτηνούρδ 8

Η Πράξη της Επιλογής

Η πράξη της επιλογής (select)

Επιλογή ενός υποσυνόλου των πλειάδων μιας σχέσης που ικανοποιεί μια συνθήκη επιλογής

$\sigma_{\langle \text{συνθήκη επιλογής} \rangle} (\langle \text{όνομα σχέσης} \rangle)$

Βάσεις Δεδομένων 2003-2004

Εναγγελία Πτηνούρδ 9

Η Πράξη της Επιλογής

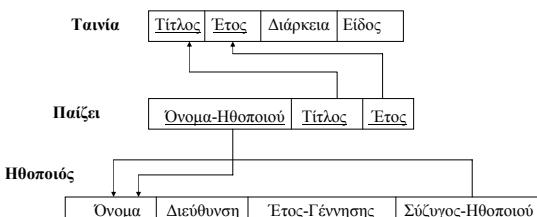
Επιλογή ενός υποσυνόλου των πλειάδων μιας σχέσης που ικανοποιεί μια συνθήκη επιλογής

$\sigma_{\langle \text{συνθήκη επιλογής} \rangle} (\langle \text{όνομα σχέσης} \rangle)$
συνθήκη
προτάσεις της μορφής
 $\langle \text{όνομα γνωρίσματος} \rangle$ \downarrow $=, >, <, \neq, \geq, \leq$
 $\langle \text{τελεστής σύγκρισης} \rangle$
 $\langle \text{όνομα γνωρίσματος} \rangle \text{ ή } \langle \text{σταθερή τιμή από το πεδίο ορισμού του γνωρίσματος} \rangle$
συνδυασμένες με AND, OR, NOT

Βάσεις Δεδομένων 2003-2004

Εναγγελία Πτηνούρδ 10

Παράδειγμα

Βάσεις Δεδομένων 2003-2004

Εναγγελία Πτηνούρδ 11

Η Πράξη της Επιλογής

Παραδείγματα

τίτλος	χρόνος	διάρκεια	είδος
Star Wars	1997	124	έγχρωμη
Mighty Ducks	1991	104	έγχρωμη
Wayne's World	1992	95	έγχρωμη

1. Ταινίες με διάρκεια μεγαλύτερη των 100 λεπτών)

τίτλος	χρόνος	διάρκεια	είδος
Star Wars	1997	124	έγχρωμη
Mighty Ducks	1991	104	έγχρωμη

Βάσεις Δεδομένων 2003-2004

Εναγγελία Πτηνούρδ 12

Η Πράξη της Επιλογής

τίτλος	χρόνος	διάρκεια	είδος
Star Wars	1997	124	έγχρωμη
Mighty Ducks	1991	104	έγχρωμη
Wayne's World	1992	95	έγχρωμη

2. Ταινίες με διάρκεια μεγαλύτερη των 100 λεπτών που γυρίστηκαν μετά το 1995

$\sigma_{\text{διάρκεια} > 100 \text{ AND } \text{χρόνος} > 1995}$ (Ταινία)

τίτλος	χρόνος	διάρκεια	είδος
Star Wars	1997	124	έγχρωμη

Η Πράξη της Επιλογής

- Η συνθήκη επιλογής εφαρμόζεται ανεξάρτητα σε κάθε πλειάδα
- Ο τελεστής είναι **μοναδιαίος**
- Ο **βαθμός** της σχέσης που προκύπτει ίδιος με τον βαθμό της αρχικής R
- **Πλήθος πλειάδων** μικρότερο ή ίσο με την αρχική σχέση: ποσοστό που επιλέγονται - **επιλεκτικότητα (selectivity)**

Η Πράξη της Επιλογής

Ιδιότητες

- **αντιμεταθετική**
 $\sigma_{<\text{συνθ1}>} (\sigma_{<\text{συνθ2}>} (R)) = \sigma_{<\text{συνθ2}>} (\sigma_{<\text{συνθ1}>} (R))$
- $\sigma_{<\text{συνθ1}>} (\sigma_{<\text{συνθ2}>} (\dots \sigma_{<\text{συνθn}>} (R) \dots)) =$
 $\sigma_{<\text{συνθ1}>} \text{ AND } \sigma_{<\text{συνθ2}>} \text{ AND } \dots \text{ AND } \sigma_{<\text{συνθn}>} (R)$

Η Πράξη της Προβολής

Η πράξη της προβολής (project)

Επιλογή συγκεκριμένων στηλών (γνωρισμάτων)

$\pi_{<\text{λίστα γνωρισμάτων}>} (<\text{όνομα σχέσης}>)$

Η Πράξη της Προβολής

Παραδείγματα

τίτλος	χρόνος	διάρκεια	είδος
Star Wars	1997	124	έγχρωμη
Mighty Ducks	1991	104	έγχρωμη
Wayne's World	1992	95	έγχρωμη

Η Πράξη της Προβολής

1. Τίτλος, χρόνος, διάρκεια των ταινιών

$\pi_{\text{τίτλος, χρόνος, διάρκεια}}$ (Ταινία)

τίτλος	χρόνος	διάρκεια
Star Wars	1997	124
Mighty Ducks	1991	104
Wayne's World	1992	95

Η Πράξη της Προβολής

2. Είδος ταινιών

$\pi_{ειδος}$ (Ταινία)

ειδος
έγχρωμη

Προσοχή: απαλοιφή διπλότιμων

Η Πράξη της Προβολής

- Τα γνωρίσματα έχουν την ίδια διάταξη
- Ο τελεστής είναι μοναδιαίος
- Ο βαθμός της σχέσης είναι ίσος με τον αριθμό γνωρισμάτων στη <λίστα γνωρισμάτων>
- **Πλήθος πλειάδων** μικρότερο ή ίσο (**πότε;**) με την αρχική σχέση

Η Πράξη της Προβολής

Ιδιότητες

- αντιμεταθετική;
- $\pi_{<λιστα1>}(\pi_{<λιστα2>}(R)) = ?$

Σχεσιακή Άλγεβρα

Παράδειγμα

Διάρκειες μεγαλύτερες των 100 λεπτών

$\pi_{διάρκεια}(\sigma_{διάρκεια > 100}(\text{Ταινία}))$

διάρκεια
124
104

Πράξεις Συνόλου

Πράξεις συνόλου

- Ένωση (\cup)
- Τομή (\cap)
- Διαφορά ($-$)

Συμβατότητα ως προς την ένωση

Δύο σχέσεις $R(A_1, A_2, \dots, A_n)$ και $S(B_1, B_2, \dots, B_n)$ είναι συμβατές ως προς την ένωση όταν

1. Έχουν τον ίδιο βαθμό n
2. $\forall i, \text{dom}(A_i) = \text{dom}(B_i)$

Πράξεις Συνόλου

- Σύμβαση: η προκύπτουσα σχέση έχει τα ίδια ονόματα με την πρώτη σχέση

- Απαλοιφή διπλότιμων

Σχεσιακή Άλγεβρα

Οι πράξεις τις σχεσιακής άλγεβρας:

- ✓ 1. Πράξεις που αφαιρούν κομμάτια από μια σχέση είτε επιλέγοντας γραμμές είτε προβάλλοντας στήλες
- ✓ 2. Οι συνηθισμένες πράξεις συνόλου - ένωση, τομή, διαφορά
- 3. Πράξεις που συνδυάζουν πλειάδες από δύο σχέσεις
- 4. Μετονομασία γνωρισμάτων

Σχεσιακή Άλγεβρα

<table border="1" style="border-collapse: collapse; text-align: center;"> <thead> <tr> <th colspan="2">A B</th> </tr> <tr> <th>1</th> <th>2</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>4</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>6</td> <td>5</td> </tr> </tbody> </table> <table border="1" style="border-collapse: collapse; text-align: center;"> <thead> <tr> <th colspan="2">B C</th> </tr> <tr> <th>2</th> <th>3</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2</td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>1</td> <td>4</td> </tr> </tbody> </table>	A B		1	2	1	4	2	1	6	5	B C		2	3	2	5	1	4	$\sigma_{A > B}(R)$ $\Pi_A(R)$ $R \cup S \quad R \cap S \quad R - S \quad S - R$
A B																			
1	2																		
1	4																		
2	1																		
6	5																		
B C																			
2	3																		
2	5																		
1	4																		

Μετονομασία

Μετονομασία

- όνομα στην ενδιάμεση σχέση

$R \leftarrow$

Παράδειγμα

ΜΕΓΑΛΗΣ_ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ $\leftarrow \sigma_{\text{διάρκεια} > 100}$ (Ταινία)

Μετονομασία

- μετονομασία γνωρισμάτων

$R(\lambda \text{ίστα με νέα ονόματα}) \leftarrow$

Παράδειγμα

ΜΕΓΑΛΗΣ_ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ (όνομα ταινίας, έτος παραγωγής, διάρκεια, είδος) $\leftarrow \sigma_{\text{διάρκεια} > 100}$ (Ταινία)

όνομα ταινίας	έτος παραγωγής	διάρκεια	είδος
Star Wars	1997	124	έγχρωμη
Mighty Ducks	1991	104	έγχρωμη

Καρτεσιανό Γινόμενο

Καρτεσιανό Γινόμενο

(ή χιαστί γινόμενο (cross product) ή χιαστί συνένωση (cross join))

$R(A_1, A_2, \dots, A_n) \times S(B_1, B_2, \dots, B_m)$

αποτέλεσμα η σχέση Q: $Q(A_1, A_2, \dots, A_n, B_1, B_2, \dots, B_m)$

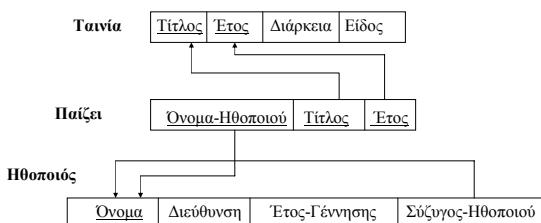
- $n + m$ γνωρίσματα

- $n_R * n_S$ πλειάδες

Καρτεσιανό Γινόμενο

		R x S			A	R.B	S.B	C	D	
R	S	A	B	C	D					
						1	2	2	5	6
1	2	2	5	6		1	2	4	7	8
3	4	4	7	8		1	2	9	10	11
						3	4	2	5	6
						3	4	4	7	8
						3	4	9	10	11

Παράδειγμα

Βάσεις Δεδομένων 2003-2004

Ευαγγελία Πλιουρά 31

Καρτεσιανό Γινόμενο

Παράδειγμα

Για κάθε ηθοποιό το όνομα και τον τίτλο-έτος για όλες τις έγχρωμες ταινίες στις οποίες παίζει

$\pi \text{ όνομα, τίτλος, έτος } (\sigma_{\text{είδος} = \text{"έγχρωμη"}} \text{ AND } \text{Παιζει.τίτλος} = \text{Ταινία.τίτλος}$
 $\text{AND } \text{Παιζει.έτος} = \text{Ταινία.έτος})$

ή

$\pi \text{ όνομα, τίτλος, έτος } (\sigma_{\text{Παιζει.τίτλος} = \text{Ταινία.τίτλος}} \text{ AND } \text{Παιζει.έτος}$
 $= \text{Ταινία.έτος} (\text{Παιζει} \times (\sigma_{\text{είδος} = \text{"έγχρωμη"} (\text{Ταινία)})))$

Βάσεις Δεδομένων 2003-2004

Ευαγγελία Πλιουρά 32

Καρτεσιανό Γινόμενο

Τίτλος	Έτος	Διάρκεια	Είδος	Ταινία
Παραμύθι	1990	90	Έγχρωμη	
Παραμύθι	1930	120	Ασπρόμαυρη	
Φυγή	2000	98	Ασπρόμαυρη	
Άνοιξη	1998	101	Έγχρωμη	

Όνομα-Ηθοποιού	Τίτλος	Έτος	Παιζει	
Αλίκη Παππά	Παραμύθι	1930		
Μαρία Γεωργίου	Παραμύθι	1990		
Κώστας Χρήστου	Φυγή	2000		
Μαρία Στεργίου	Άνοιξη	1998		

Βάσεις Δεδομένων 2003-2004

Ευαγγελία Πλιουρά 33

Συνένωση

Συνένωση (ή θήτα συνένωσης) (join)

συνδυασμός σχετιζόμενων πλειάδων

$$R \bowtie_{<\text{συνθήκη συνένωσης}} S \\ (= \sigma_{<\text{συνθήκη συνένωσης}} (R \times S))$$

Συνθήκη συνένωσης

Προτάσεις της μορφής $A_i \bowtie_{<\text{τελεστής σύγκρισης}} B_j$
όπου A_i γνώρισμα της R , B_j γνώρισμα της S , και $\text{dom}(A_i) = \text{dom}(B_j)$
συνδυασμένες με AND

Βάσεις Δεδομένων 2003-2004

Ευαγγελία Πλιουρά 34

Συνένωση

- το αποτέλεσμα είναι οι συνδυασμοί πλειάδων που ικανοποιούν τη συνθήκη
- η συνθήκη αποτιμάται για κάθε συνδυασμό
- αποτέλεσμα σχέση Q με $n + m$ γνωρίσματα
- πλειάδες με τιμή null σε γνώρισμα συνένωσης δεν εμφανίζονται στο αποτέλεσμα

Βάσεις Δεδομένων 2003-2004

Ευαγγελία Πλιουρά 35

Συνένωση

U			V			U			V		
U			V			U			V		
A	B	C	B	C	D	1	2	3	2	3	4
1	2	3	2	3	4	1	2	3	2	3	5
6	7	8	2	3	5	1	2	3	7	8	10
9	7	8	7	8	10	6	7	8	7	8	10

U			V		
$A < D \text{ AND } U.B \neq V.B$			V		

Βάσεις Δεδομένων 2003-2004

Ευαγγελία Πλιουρά 36

Συνένωση

Παράδειγμα

Για κάθε ηθοποιό το όνομα και τον τίτλο-έτος για όλες τις ένχρωμες ταινίες στις οποίες παίζει

Π όνομα, τίτλος, έτος $(\sigma_{\text{Παιζει.τίτλος} = \text{Ταινια.τίτλος} \text{ AND } \text{Παιζει.έτος} = \text{Ταινια.έτος}} (\text{Παιζει} \times (\sigma_{\text{είδος} = \text{"έγχρωμη"} (\text{Ταινια)}))$

Π όνομα, τίτλος, έτος $(\text{Παιζει} \Join_{\text{Παιζει.τίτλος} = \text{Ταινια.τίτλος} \text{ AND } \text{Παιζει.έτος} = \text{Ταινια.έτος}} (\sigma_{\text{είδος} = \text{"έγχρωμη"} (\text{Ταινια}))$

Συνένωση Ισότητας

Συνένωση Ισότητας (equijoin)

όταν χρησιμοποιείται μόνο τελεστής ισότητας

Συνθήκη συνένωσης

Προτάσεις της μορφής

$$A_i = B_j$$

όπου A_i γνώρισμα της R , B_j γνώρισμα της S , και $\text{dom}(A_i) = \text{dom}(B_j)$ συνδυασμένες με AND

Συνένωση Ισότητας

		S	
R		B	C
1	2	2	5
3	4	4	7

		S	
R		R.B	S.B
1		2	2
3		4	4

$$R \Join_{R.B = S.B} S$$

Φυσική Συνένωση

Φυσική Συνένωση

συνένωση ισότητας όπου παραλείπουμε το γνώρισμα της δεύτερης σχέσης από το αποτέλεσμα

όταν διαφορετικό όνομα - μετονομασία

$$R * (\text{Αιστα1}, \text{Αιστα2}) S$$

επιλεκτικότητα συνένωσης : μέγεθος αποτελέσματος / $(n_r * n_s)$

Φυσική Συνένωση

		S	
R		B	C
1	2	2	5
3	4	4	7

$$R * S$$

		R * S	
R		B	C
1	2	2	5
3	4	4	7

$$U * V$$

U		V			
A	B	C	D	A	B
1	2	3	4	1	2
6	7	8	5	1	2
9	7	8	10	6	7

Φυσική Συνένωση

Παράδειγμα

Για κάθε ηθοποίο το όνομα και τον τίτλο-έτος για όλες τις έγχρωμες ταινίες στις οποίες παιζει

Π όνομα, τίτλος, έτος (σ Παιζει.τίτλος = Ταινιά.τίτλος AND Παιζει.έτος = Ταινιά.έτος) ($\Pi_{\text{αιζει}} \times (\sigma_{\text{ειδος} = \text{"έγχρωμη"}(\text{Ταινιά})}$)

Π όνομα, τίτλος, έτος ($\Pi_{\text{αιζει}} \bowtie$ Παιζει.τίτλος = Ταινιά.τίτλος AND Παιζει.έτος = Ταινιά.έτος) ($\sigma_{\text{ειδος} = \text{"έγχρωμη"}(\text{Ταινιά})}$)

Π όνομα, τίτλος, έτος ($\Pi_{\text{αιζει}} * (\sigma_{\text{ειδος} = \text{"έγχρωμη"}(\text{Ταινιά})})$)
είναι η τρίτη έκφραση ισοδύναμη των άλλων δύο;

Σχεσιακή Άλγεβρα

A	B
1	2
1	4
2	1
6	5

S	B	C
	2	3
	2	5
	1	4

$$\begin{array}{l} R \times S \\ R \bowtie_{R.a = S.b} S \\ R * S \end{array}$$

Σχεσιακή Άλγεβρα (ανακεφαλαίωση)

Γλώσσες Ερωτήσεων (Query Languages): Επιτρέπουν τον χειρισμό και την εύρεση πληροφορίας από μια βάση δεδομένων

Το σχεσιακό μοντέλο υποστηρίζει απλές και ισχυρές γλώσσες ερωτήσεων

Σχεσιακή άλγεβρα: έναν απλό τρόπο δημιουργίας νέων σχέσεων από παλιές (byte - code, assemply)

Ένα σύνολο από **πράξεις** που όταν εφαρμοστούν σε **σχέσεις** μας δίνουν **νέες σχέσεις**

Σχεσιακή Άλγεβρα

Μια ερώτηση εφαρμόζεται σε ένα στιγμιότυπο σχέσης και το αποτέλεσμα της ερώτησης είναι πάλι ένα στιγμιότυπο σχέσης

Το σχήμα της σχέσης εισόδου είναι ορισμένο

Το σχήμα του αποτελέσματος είναι επίσης ορισμένο

Σχεσιακή Άλγεβρα

Οι πράξεις τις σχεσιακής άλγεβρας:

1. Πράξεις που αφαιρούν κομμάτια από μια σχέση είτε επιλέγοντας γραμμές (σ) είτε προβάλλοντας στήλες (π)

2. Οι συνηθισμένες πράξεις συνόλου: ένωση, τομή, διαφορά

3. Πράξεις που συνδυάζουν πλειάδες από δύο σχέσεις

4. Μετονομασία γνωρισμάτων

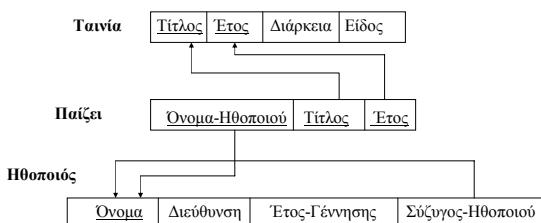
Σχεσιακή Άλγεβρα

Πλήρες σύνολο πράξεων

- επιλογή (σ)
- προβολή (π)
- ένωση (ο)
- διαφορά (-)
- καρτεσιανό γινόμενο (χ)

Επίσης
τομή (τ)
συνένωση (▷◁)
συνένωση ισότητας
ψυσική συνένωση (*)

Παράδειγμα

Βάσεις Δεδομένων 2003-2004

Εναγγελία Πλαισίου 49

Παράδειγμα

Παράδειγμα

Όλες τις ταινίες με ηθοποιό τη Βουγιουκλάκη

Όλες τις ταινίες μεταξύ 1956 και 1975 με ηθοποιό τη Βουγιουκλάκη

Βάσεις Δεδομένων 2003-2004

Εναγγελία Πλαισίου 50

Παράδειγμα

Παράδειγμα

Για κάθε ηθοποιό το όνομα και τον τίτλο-έτος για όλες τις (έγχωριμες) ταινίες στις οποίες παίζει μαζί με τον σύζυγο του/της

Ονόματα ηθοποιών που δεν έπαιξαν σε καμία ταινία μεταξύ 1995 και 2000

Βάσεις Δεδομένων 2003-2004

Εναγγελία Πλαισίου 51

Διαίρεση

Διαίρεση

$$R \div S$$

Χρήσιμη όταν **για κάθε**,

παράδειγμα: βρες τον ηθοποιό που παίζει σε όλες (σε κάθε) ταινία που παίζει και η Sharon Stone.

R (Παιζει): Όλοι οι ηθοποιοί και οι ταινίες που παίζουν

S: Όλες τις ταινίες που παίζει η Sharon Stone

Q: Οι ηθοποιοί που (το όνομα τους) εμφανίζονται στη σχέση Παιζει (**R**) με υπόλοιπα γνωρίσματα να παίρνουν **όλες τις τιμές** του **S**

Βάσεις Δεδομένων 2003-2004

Εναγγελία Πλαισίου 52

Διαίρεση

Διαίρεση

$$R \div S;$$

R			S	
A	B	C	A	B
a ₁	b ₁	c ₁	a ₁	
a ₁	b ₁	c ₂	a ₂	
a ₂	b ₂	c ₂	a ₃	
a ₂	b ₁	c ₁		
a ₂	b ₂	c ₁		
a ₃	b ₁	c ₁		
a ₃	b ₁	c ₂		

Βάσεις Δεδομένων 2003-2004

Εναγγελία Πλαισίου 53

Διαίρεση

Διαίρεση

$$R \div S;$$

R			S	
A	B	C	A	B
a ₁	b ₁	c ₁	a ₁	
a ₁	b ₁	c ₂	a ₂	
a ₂	b ₂	c ₂	a ₃	
a ₂	b ₁	c ₁		
a ₂	b ₂	c ₁		
a ₃	b ₁	c ₁		
a ₃	b ₁	c ₂		

Βάσεις Δεδομένων 2003-2004

Εναγγελία Πλαισίου 54

Διαίρεση

R	A	B	S	R ÷ S
a ₁	b ₁			
a ₁	b ₃			
a ₁	b₄		B	$Z = \{A, B\}$
a ₂	b₂		b₂	$X = \{B\}$
a ₂	b₄			R(Z) ÷ S(X), X ⊆ Z
a ₃	b₂			Q(Y)?
Q				$Y = Z - X \quad Y = \{A\}$
	A			$t \in Q, \exists t_R \in R, t_R[Y] = t$
	a ₂			$\forall t_S \in S, \exists t_R \in R, t_R[X] = t_S \text{ και } t_R[Y] = t$

Βάσεις Δεδομένων 2003-2004

Ευαγγελία Πλιουρά 55

Διαίρεση

$$R(Z) \neq S(X), X \subseteq Z$$

Το αποτέλεσμα είναι μια καινούργια σχέση Q(Y) όπου $Y = Z - X$ και $t \in Q(Y)$ ανν

$$\exists t_{R1} \in R, t_{R1}[Y] = t \text{ και}$$

$$\forall t_S \in S, \exists t_R \in R, t_R[X] = t_S \text{ και } t_R[Y] = t$$

• αναλογία με τη διαίρεση ακεραίων

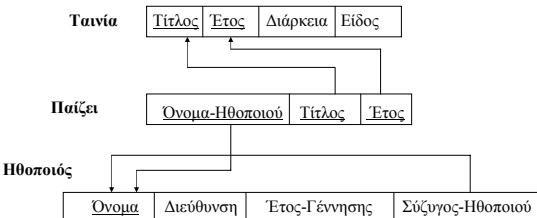
διαίρεση ακεραίων: R / S το αποτέλεσμα Q τέτοιο ώστε: $Q * S \leq R$

διαίρεση σχέσεων: $R \neq S$ το αποτέλεσμα Q τέτοιο ώστε ...

Βάσεις Δεδομένων 2003-2004

Ευαγγελία Πλιουρά 56

Παράδειγμα

Βάσεις Δεδομένων 2003-2004

Ευαγγελία Πλιουρά 57

Διαίρεση

παράδειγμα: βρες τον ηθοποιό που παίζει σε όλες (σε κάθε) ταινία που παίζει και η Sharon Stone.

S: Όλες τις ταινίες που παίζει η Sharon Stone

Q: Οι ηθοποιοί που (το όνομα τους) εμφανίζονται στη σχέση Παίζει (R) με υπόλοιπα γνωρίσματα να παίρνουν όλες τις τιμές του S

$$S \leftarrow \pi_{\text{Titalos}, \text{Etos}} (σ \text{ Όνομα Ηθοποιού} = \text{Sharon Stone} (\text{Παίζει}))$$

$$Q \leftarrow \text{Παίζει} \div S$$

Χωρίς να χρησιμοποιήσω την πράξη της διαίρεσης:

Βάσεις Δεδομένων 2003-2004

Ευαγγελία Πλιουρά 58

Διαίρεση

$$\text{Ισοδύναμη έκφραση για το } Q(Y) \leftarrow R(Z) \div S(X)$$

- Υπολογισμός των πλειάδων που δεν πρέπει να είναι στο αποτέλεσμα.

Μια πλειάδα γ αποκλείεται από το αποτέλεσμα αν όταν τις συνάψουμε μια τιμή x από το S, η πλειάδα y, xy δεν ανήκει στο R

$$T_1 \leftarrow (S \times \pi_y(R)) - R$$

$$Q \leftarrow \pi_y(R) - \pi_y(T_1)$$

Βάσεις Δεδομένων 2003-2004

Ευαγγελία Πλιουρά 59

Διαίρεση

Παράδειγμα (εφαρμογή ισοδύναμης έκφρασης): βρες τον ηθοποιό που παίζει σε όλες (σε κάθε) ταινία που παίζει και η Sharon Stone.

Μια πλειάδα γ αποκλείεται από το αποτέλεσμα αν όταν τις συνάψουμε μια τιμή x από το S, η πλειάδα y, xy δεν ανήκει στο R

$$T_1 \leftarrow (S \times \pi_y(R)) - R$$

$$Q \leftarrow \pi_y(R) - \pi_y(T_1)$$

$$S \leftarrow \pi_{\text{Titalos}, \text{Etos}} (σ \text{ Όνομα Ηθοποιού} = \text{Sharon Stone} (\text{Παίζει}))$$

$$T_1 \leftarrow (S \times \pi_{\text{ηθοποιός}} (\text{Παίζει})) - \text{Παίζει} \text{ (μένουν μόνο οι ηθοποιοί που δεν παίζουν σε κάποια ταινία που παίζει η Stone!)}$$

$$Q \leftarrow \pi_{\text{ηθοποιός}} (\text{Παίζει}) - \pi_{\text{ηθοποιός}} (T_1)$$

Βάσεις Δεδομένων 2003-2004

Ευαγγελία Πλιουρά 60

Συναθροιστικές Συναρτήσεις

Συναθροιστικές Συναρτήσεις

- Χρήσιμη η δυνατότητα της συνάθροισης: συνδυασμός των πλειάδων μιας σχέσης για τον υπολογισμό μιας συναθροιστικής τιμής
- Παραδείγματα: πόσοι ηθοποιοί παιζουν σε μια ταινία, ποιος ηθοποιός πήρε το μεγαλύτερο μισθό, κ.λ.π.

Βάσεις Δεδομένων 2003-2004

Ευαγγελία Πλιουρά 61

Συναθροιστικές Συναρτήσεις

- συναρτήσεις που παίρνουν ως παράμετρο μια συλλογή (όχι σύνολο) από τιμές
 - συνήθεις συναρτήσεις: SUM, AVERAGE, MAX, MIN, COUNT (πλήθος πλειάδων)
 - αποτέλεσμα μια σχέση και όχι μια τιμή
 - $F_{\langle \text{λίστα συναρτήσεων} \rangle} (\langle \text{όνομα σχέσης} \rangle)$
 - ζεύγη <συνάρτηση γνώρισμα>

Βάσεις Δεδομένων 2003-2004

Ευαγγελία Πλιουρά 62

Συναθροιστικές Συναρτήσεις

Παράδειγμα: μέση διάρκεια ταινιών

$$F_{\text{AVERAGE}_\text{διάρκεια}(\text{Ταινία})} = \frac{\text{AVERAGE}_\text{διάρκεια}}{91}$$

Παράδειγμα: παλιότερη και πιο πρόσφατη έγχρωμη ταινία

$$F_{\text{MIN}_\text{έτος}, \text{MAX}_\text{έτος} (\sigma_\text{είδος} = \text{έγχρωμη} (\text{Ταινία}))} = \frac{\text{MIN}_\text{έτος} \quad | \quad \text{MAX}_\text{έτος}}{1945 \quad | \quad 1999}$$

Βάσεις Δεδομένων 2003-2004

Ευαγγελία Πλιουρά 63

Συναθροιστικές Συναρτήσεις

Παρατήρηση : σύμβαση για το όνομα των γνωρισμάτων του αποτελέσματος (δηλ, concatenation του ονόματος της συνάρτησης με το όνομα του γνωρίσματος)- δυνατή και η μετονομασία

Βάσεις Δεδομένων 2003-2004

Ευαγγελία Πλιουρά 64

Συναθροιστικές Συναρτήσεις

Ομαδοποίηση

<γνωρίσματα ομαδοποίησης> $F_{\langle \text{λίστα συναρτήσεων} \rangle} (\langle \text{όνομα σχέσης} \rangle)$

Παράδειγμα: πόσοι ηθοποιοί ανά ταινία

Βάσεις Δεδομένων 2003-2004

Ευαγγελία Πλιουρά 65

Συναθροιστικές Συναρτήσεις

Παράδειγμα: αριθμός ηθοποιών ανά ταινία

τίτλος, έτος $F_{\text{COUNT}_\text{Όνομα-Ηθοποιού} (\text{Παιζει})}$

Τίτλος	Έτος	COUNT_Όνομα Ηθοποιού
Sixth Sense	1999	20
Run Lola Run	1998	10
Eyes Wide Shut	1999	14

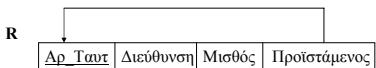
Ποιο θα ήταν το αποτέλεσμα αν δεν υπήρχαν τα γνωρίσματα ομαδοποίησης;

Βάσεις Δεδομένων 2003-2004

Ευαγγελία Πλιουρά 66

Αναδρομική Κλειστότητα

Αναδρομική Κλειστότητα

Δεν είναι δυνατόν να βρούμε όλους τους υφισταμένους που επιτηρεί σε οποιοδήποτε επίπεδο ένας συγκεκριμένος προϊστάμενος (π.χ., Αρ_Ταυτ = M20200)

$$\begin{aligned}\Pi_1(\text{Προϊστ1}) &\leftarrow \pi_{\text{Αρ}_\text{Ταυτ}} (\sigma_{\text{Προϊστάμενος} = \text{M20200}} (R)) \\ \Pi_2(\text{Προϊστ2}) &\leftarrow \pi_{\text{Αρ}_\text{Ταυτ}} (\Pi_1 \triangleright\!\!\triangleleft \text{Προϊστ1} = \text{Προϊστάμενος} (R))\end{aligned}$$

Εξωτερική Συνένωση

Εξωτερική Συνένωση

Όταν θέλουμε να κρατήσουμε στο αποτέλεσμα όλες τις πλειάδες - και αυτές που δεν ταιριάζουν - είτε της σχέσης στα αριστερά (αριστερή εξωτερική συνένωση) είτε της σχέσης στα δεξιά (δεξιά εξωτερική συνένωση)

R		S		R * S					
A	C	A	B	A	C	B	A	C	B
1	6	1	3	1	6	3	1	6	3
2	4	1	5	1	6	5	1	6	5

Παράδειγμα

ΠΡΟΤΙΜΑ(ΠΟΤΗΣ, ΜΠΥΡΑ)

ΣΥΧΝΑΖΕΙ(ΠΟΤΗΣ, ΜΑΓΑΖΙ)

ΣΕΡΒΙΡΕΙ(ΜΑΓΑΖΙ, ΜΠΥΡΑ)

1. Μαγαζιά που σερβίρουν τουλάχιστον δύο διαφορετικές μπύρες
2. Μαγαζιά που σερβίρουν ακριβώς δύο διαφορετικές μπύρες
3. Τα μαγαζιά που σερβίρουν όλες τις μπύρες που αρέσουν σε όλους τους πότες.
4. Τα μαγαζιά που δεν σερβίρουν καμία μπύρα που να αρέσει σε κάποιον πότη.

Παράδειγμα

ΠΡΟΤΙΜΑ(ΠΟΤΗΣ, ΜΠΥΡΑ)

ΣΥΧΝΑΖΕΙ(ΠΟΤΗΣ, ΜΑΓΑΖΙ)

ΣΕΡΒΙΡΕΙ(ΜΑΓΑΖΙ, ΜΠΥΡΑ)

1. Μαγαζιά που σερβίρουν τουλάχιστον δύο διαφορετικές μπύρες
2. Μαγαζιά που σερβίρουν ακριβώς δύο διαφορετικές μπύρες
3. Τα μαγαζιά που σερβίρουν όλες τις μπύρες που αρέσουν σε όλους τους πότες.
4. Τα μαγαζιά που δεν σερβίρουν καμία μπύρα που να αρέσει στον Πότη «Χαρδάλαμπο»
5. Τα μαγαζιά που δεν σερβίρουν καμία μπύρα που να αρέσει σε κάποιον πότη.

Ορισμοί Σχεσιακού Μοντέλου και Τροποποιήσεις Σχέσεων

Ορισμοί και Τροποποιήσεις

- γλώσσες ερωτήσεων που απαντούν σε ερωτήσεις για τον παρόν στιγμιότυπο της βάσης δεδομένων (querying)
- επεκτάσεις που δεν είναι μέρος του τυπικού σχεσιακού μοντέλου αλλά εμφανίζονται σε πραγματικές γλώσσες ερωτήσεων (π.χ., SQL)
 - συναθροιστικές συναρτήσεις
 - ορισμοί σχήματος/όψεων
 - τροποποιήσεις στη στιγμιότυπων (εισαγωγή, διαγραφή και τροποποίηση πλειάδων)

Ορισμός Σχήματος

Ορισμός Σχήματος

Για κάθε σχεσιακό σχήμα μια γλώσσα ορισμού δεδομένων

1. Ορισμός σχήματος (όνομα στη σχεσιακή βάση δεδομένων)

2. Ορισμός των (σχημάτων) σχέσεων που αποτελούν τη βάση

Όνομα σχέσης, ονόματα και πεδία ορισμού των γνωρισμάτων, περιορισμοί ορθότητας

3. Ορισμόι πεδίων ορισμού

Όψεις

- Μια έκφραση σε σχεσιακή άλγεβρα παράγει μια σχέση ως αποτέλεσμα
- Μπορούμε να την θεωρήσουμε ως μια έκφραση που ορίζει μια σχέση. Η σχέση δεν παράγεται μέχρι η έκφραση να εκτελεστεί. (όψη)
- Αφού οριστεί μια όψη μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως πραγματική σχέση

Όψεις

Διαφορά από την σχέση που ορίζεται με ανάθεση:

- η ανάθεση υπολογίζεται μόνο μια φορά, το αποτέλεσμα δεν αλλάζει όταν αλλάζουν τα στιγμιότυπα των σχέσεων - η όψη υπολογίζεται εκ νέου
- Αποθηκεύουμε τον ορισμό
- Τροποποιήσεις μέσω όψεων
- Υλοποιημένη (materialized) όψη

Πράξεις Ενημέρωσης

- ### Πράξεις Ενημέρωσης
- Η σχεσιακή άλγεβρα είναι μια γλώσσα ερωτήσεων
 - Δυνατότητα τροποποίησης της βάσης δεδομένων:
 1. Εισαγωγή πλειάδων
 2. Διαγραφή πλειάδων
 3. Τροποποίηση πλειάδων που ήδη υπάρχουν

Εισαγωγή

Εισαγωγή

Παρέχει μια λίστα από τιμές γνωρισμάτων για μια νέα πλειάδα που πρέπει να εισαχθεί στη σχέση

Τοιούς από τους περιορισμούς (πεδίου ορισμού, κλειδιού, ακεραιότητας οντοτήτων και αναφορικής ακεραιότητας) μπορεί να παραβιάζει μια τέτοια λίστα τιμών;

Σε περίπτωση παραβίασης:

Απόρριψη εισαγωγής ή προσπάθεια διόρθωσης της αιτίας
(διάδοση προς τα πίσω, πότε;)

Διαγραφή

Διαγραφή

Προσδοκίζεται μια συνθήκη πάνω στα γνωρίσματα της σχέσης και διαγράφονται οι πλειάδες που την ικανοποιούν

Ποιοις από τους περιορισμούς (πεδίου ορισμού, κλειδιού, ακεραιότητας οντοτήτων και αναφορικής ακεραιότητας) μπορεί να παραβιάζει το αποτέλεσμα μια διαγραφής:

Σε περίπτωση παραβίασης (αναφορικής ακεραιότητας):

απόρριψη της διαγραφής

διάδοση της διαγραφής

τροποποίηση των τιμών των αναφορικών γνωρισμάτων

Τροποποίηση

Τροποποίηση

Προσδιορίζεται μια συνθήκη πάνω στα γνωρίσματα της σχέσης και τροποποιούνται οι πλειάδες που την ικανοποιούν

Ποιους από τους περιορισμούς (πεδίου ορισμού, κλειδιού, ακέραιότητας οντοτήτων και αναφορικής ακέραιότητας) μπορεί να παραβλίζει το αποτέλεσμα μιας τροποποίησης:

Όταν το γνώρισμα που τροποποιείται είναι ξένο κλειδί ή κλειδί;